

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.497/2018/3.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Rózsavölgyi Bálint bíró

A felperes: . felperes neve

A felperes képviselője: Dr. Náthly József ügyvéd
(fél címe 1)

Az alperes: alperes neve

Az alperes képviselője: Dr. Vörös József ügyvéd

A per tárgya: munkáltató egészségsértése miatti
kárfelélősség

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:
Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.315/2018/6.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.194/2017/28.

Rendelkező rész

A Kúria a Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.315/2018/6. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült 220.500,- (kétszázhúszezer-öttszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mozdonyvezetőként állt az alperes alkalmazásában, amikor 1975. május 5-én munkahelyén, munkavégzés közben balesetet szenvedett. Ennek következtében bal lábszár sérülése keletkezett, amely miatt annak felső harmadában csonkolás vált szükségessé. A baleset miatt az alperes a felperes munkakörét megváltoztatta és egészségi állapotának megfelelő - megszerzett jogi végzettségére tekintettel - jogi ügyintézői munkakörben alkalmazta.
- [2] A bekövetkezett balesetért az alperes teljes anyagi felelősségét a Pécsi Megyei Bíróság, mint fellebbezési bíróság állapította meg Mf.II.20.355/1973/13. számú ítéletével.
- [3] A balesettel összefüggésben kártérítési igényét a felperes több perben érvényesítette.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme

- [4] Jelen megismételt eljárásban a felperes pontosított kereseti kérelmében 2013. és 2014. évek vonatkozásában terjesztette elő igényét az általa használt V. B. személygépkocsi üzemeltetési költségei iránt. Ennek összegét a szakértői bizonyítás lefolytatását követően 2.204.957,- Ft-ban határozta meg amelynek megfizetésére kérte az alperest kötelezni perköltségben való marasztalása mellett. Állította, hogy az alperes továbbra sem térítette meg a gépkocsi üzemeltetési költségeit a 2013. és 2014. évek vonatkozásában annak ellenére, hogy a korábbi időszakra nézve jogerős ítélet született, amely alapul szolgálhatott a jelen eljárásban érvényesített időszakra nézve is.
- [5] Az alperes joghatályosan érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

Az első- és a másodfokú bíróság ítélete

- [6] A Pécsi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.194/2017/28. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek kártérítés címén 1.969.557,- Ft-ot és ennek 2014. január 1-jétől járó késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Az alperest perköltség, valamint állam által előlegezett költség, illetve eljárási illeték fizetésére kötelezte.
- [7] Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt a Munka törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (rég. Mt.) 177. § (1) bekezdésére és a 2012. évi I. törvény (Mt.) 166. § (1) bekezdésére és 167. § (1) bekezdésére.
- [8] Az alperes jelen eljárás keretében is hivatkozott a korábbi eljárásokban előadott azon álláspontjára, amely szerint kizárólag a piacon megvásárolható legalacsonyabb árú, automata váltós gépjárművet lehetne figyelembe venni a felperes kárigényénél.
- [9] A felperes 2002. év folyamán vásárolta meg a **V.B.** típusú személygépkocsit, erről a munkáltatót tájékoztatta, ez ellen az alperes nem emelt kifogást. Az első felvetés, miszerint csak a legolcsóbb automata váltós gépkocsi lenne megvásárolható, 2009 márciusában történt, amikor a gépkocsi már hét éves volt, azt a

felperes folyamatosan használta. Ezt követően a felek részéről továbbra sem alakult ki olyan álláspont, amely konkrét ajánlatot jelentett volna valamely megvásárlására.

- [10] A bíróság a felperes kárenyhítési kötelezettségét is vizsgálta és megállapította, hogy annak eleget tett, amikor jogi végzettséget szerzett és ügyvédként folytatott jövedelemszerző tevékenységet.
- [11] Az alperes az előreláthatóság körében azt állította, hogy a kárért felelős személy kizárólag a károkozás idején előre látható károkat köteles megtéríteni, és ez a szabály érvényes a 2013. és az azt követően előterjesztett igények vonatkozásában is. A bíróság álláspontja szerint - figyelemmel a felperes balesetből eredő állapotára - az alperesnek a felperes „korlátozottságából” származó káraival számolni kellett, ezen költségek bizonyos mértékben folyamatosan fennálltak.
- [12] Indokolt és szükséges költségnek tekinthető a rokkantság miatt a személygépkocsi használata. Az orvosszakértő ezt alátámasztotta, a károsultat pedig olyan helyzetbe kell hozni, amelyben akkor lett volna, ha nem éri a baleset. A felperes nyilvánvalóan utazott volna valamilyen közlekedési eszközzel akkor is, ha a káresemény nem következik be, így ezt értékelni kellett.
- [13] A csatolt számlákon és bizonylatokon feltüntetett üzembentartási költségek a felperes részéről használt **V.B.** típusú gépkocsi rendeltetésszerű használata során merültek fel. A szakértői vélemény értelmében az átvizsgálásokra, javításokra vonatkozó tételek, elszámolások során is az volt megállapítható, hogy a feltüntetett munkaműveletek elvégzése, az alkatrészek cseréje, a személygépkocsi rendeltetésszerű használatából eredő természetes elhasználódások, meghibásodások javítása folytán voltak azok szükségesek. A jármű javításával kapcsolatos tételek alapján a gépkocsi nem rendeltetésszerű használatára utaló, indokolatlan alkatrészcserét, karbantartási, javítási munkaműveletet nem lehetett megállapítani.
- [14] Az elsőfokú bíróság igazságügyi könyvszakértői bizonyítást folytatott le a perben annak kimunkálására, hogy a felperes részéről előterjesztett összegszerű igények a számlákkal igazolhatóak-e. A szakértői vélemény szerint 2.204.957,- Ft tekinthető igazolt költségnek.
- [15] A felperes 2013 novemberében betöltötte 65. életévét, ezt követően már ingyenesen vehette igénybe a tömegközlekedést, ezért a bíróság levonásba helyezte a 2013. év 11 hónapjára vonatkozó bérletvásárlási költségeket havi 21.400,- Ft összegben. Így a felperes javára 1.969.557,- Ft kártérítés megfizetését találta indokoltnak.
- [16] Az elsőfokú bíróság ítéletében részletes indokát adta az általa alkalmazott számítási módnak a perköltség, az illeték és az előlegezett költség megtérítését illetően is.
- [17] A felperes fellebbezése folytán eljáró Pécsi Törvényszék 1.Mf.20.315/2018/6. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyta, a perköltség viselésére

irányuló részében részben megváltoztatta és az állam által előlegezett költség mértékét leszállította, a perköltségviselésre vonatkozó rendelkezést ezen felüli részében helybenhagyta, a felperest pervesztessége arányában kötelezte a másodfokú perköltség viselésére azzal, hogy a le nem rótt fellebbezési részilleték az alperest terheli.

- [18] A másodfokú bíróság ítéletének indokolása szerint az a körülmény, hogy az alperes negyven éven át, egészen 2006. szeptember 30-ig, a felperes munkaviszonya megszűnéséig méltányosságból a személygépkocsi üzemeltetésével felmerült valamennyi költséget kifogás nélkül, önként megfizette annak ellenére, hogy az 1992. június 30-ig hatályban volt 26/1980. (XII.20.) MüM. rendelet 6. §-a és a régi Mt. 177. § (1) bekezdése alapján csak a sérelmekkel kapcsolatos indokolt költségeket volt köteles megtéríteni, nem jelenti azt, hogy ezt a méltányosságot továbbra is köteles gyakorolni, és olyan költségek megfizetésére is kötelezhető, amely meghaladja a jogszabály szerint indokolt költségek kereteit.
- [19] Annak meghatározása során, hogy mi az a közlekedési többletköltség, amely a baleset nélkül a felperesnél egyébként nem merülne fel, mert ez esetben módjában állna például tömegközlekedést igénybe venni, és nem lenne szükség kizárólag személygépkocsival utazni, abból kell kiindulni, hogy az általános élettapasztalat szerint a mozgásban nem korlátozott személyeknek is költséggel jár a közlekedés. A balesettel összefüggésben felmerült indokolt költség az ezen felüli olyan többletköltség, amely a baleset nélkül nem jelentkezne.
- [20] Az adott ügy eldöntése szempontjából nem az a lényeges, hogy ki, mivel közlekedik, hanem az, hogy az utazás minden esetben költséggel jár, melynek minimális mértéke a tömegközlekedés költségében határozható meg, mint legalább felmerülő költség. A kárért felelős személy ezt nem, csak az ezen felüli, úgynevezett többletköltséget köteles megtéríteni, mert ez függ össze a sérelem elhárításával, összhangban a káronszerzés tilalmával. Miután a 65. életév betöltésére figyelemmel a felperesnek a tömegközlekedésért már nem kell fizetnie, ennek időpontjától ezen összegek levonása nem indokolt.

A felperes felülvizsgálati kérelme és az alperes ellenkérelme

- [21] A felperes felülvizsgálati kérelmében a másodfokú bíróság ítéletének részbeni hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a leszállított keresetnek megfelelő összegben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a bíróságok döntései tényállásellenesek és jogsértőek, sérült a Pp. 221. § (1) bekezdése, valamint a Magyar Köztársaság Alaptörvénye 28. Cikke.
- [22] Felperes álláspontja szerint súlyos ténybeli tévedés a másodfokú

bíróság részéről (ítélet 2. oldal 5. bekezdés), hogy az alperes negyven éven át méltányosságból és önként teljesített. Csak vélelmezhető, hogy a bíróságok nem vették figyelembe az időközben keletkezett jogerős ítéleteket, amelyek nem ellentétesek a később hozott jogszabályokkal. Azt a kérdést pedig, hogy mik a sérelmekkel kapcsolatos indokolt költségek, több mint negyven éven át meghatározták orvosi, szakértői nyilatkozatok, amelyek a bíróságok rendelkezésére állnak, az előző perekből is ismertek.

- [23] Az eljáró bíróságok nem alkalmazták a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, miszerint az ítéletben „utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak”, mert egyetlen érthető indok sem volt.
- [24] A felülvizsgálati kérelem szerint a bíróságok nem a specifikus tényállást állapították meg, hanem az általánosból, fikcióból próbáltak következtetni. Figyelmen kívül hagyták, hogy a lábcsonkolással járó baleset nem általános, nem fordul elő mindenkinél. Nem értékelték, hogy a felperes esetében a kárcsökkentés is specifikus volt, hiszen jogi doktorátust és jogi szakvizsgát szerzett.
- [25] Hiányzik az indokolásból az is, hogy miért a felperes lakhelye és Pécs viszonylatát vették a bíróságok figyelembe, amikor munkavégzése során más településeket is „meglátogat”. Nincs indokolva és bizonyítva, hogy a felperes fizikai állapotában mi változott a 60. életév betöltése után. Nem foglalkoztak a bíróságok azzal a ténnyel, hogy 1966-tól rendelkezett a felperes vasúti szabadjeggyel, mely díjtalan utazást biztosított a MÁV valamennyi személyszállító vonatán, kimaradt a közlekedési probléma megoldásához legjobban hasonlító taxiszolgáltatás megvizsgálása, pedig mint alternatív megoldásra, erre is tett a felperes javaslatot.
- [26] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [27] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [28] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdés szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, - továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [29] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a

határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, annak indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja [1/2016. (II.15.) PK vélemény 3-6 pont].

- [30] A Pp. 272. § (2) bekezdése alapján a jogerős határozat felülvizsgálatát jogszabálysértésre hivatkozással lehet kérni, mely követelménynek nem felel meg önmagában az Alaptörvényre való hivatkozás. Az Alaptörvény XIV. cikk (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, erre vonatkozó eljárásokat a XIV. cikk (2) bekezdése tartalmazza. A bíróságok az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésében foglalt igazságszolgáltatási, ezen belül jogalkalmazási tevékenységük során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával és az Alaptörvénnyel összhangban vizsgálják. Ebből következően az Alaptörvény szabályainak értelmezése alapvetően nem a rendes bíróságok, hanem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. A Kúria erre tekintettel a felülvizsgálati kérelemben a jogszabályhely pontos megjelölésével ellátott, az ehhez fűzött jogi érvelést is tartalmazó felülvizsgálati előadás alapján értékelhette a jogerős határozatot.
- [31] A felperes alaptalanul állította a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértését. A bíróságoknak a határozatukat a szükséges mértékben kell megindokolniuk, amelynek körét az adott ügy jellege és az eljárás során tisztázásra váró körülmények terjedelme határozza meg. A másodfokú bíróság rögzítette a tényállást és az abból figyelembe vett körülményeket, valamint levont következtetéseiről is megfelelően, a bizonyítékok egybevetésével számot adott. Önmagában az indokolási kötelezettség megsértése nem állapítható meg amiatt, hogy a levont jogkövetkeztetéssel a fél nem ért egyet.
- [32] A felperes felülvizsgálati kérelmében anyagi jogi jogszabályt nem jelölt meg, kizárólag eljárásjogi szabályra, a Pp. 221. § megsértésére hivatkozott. A felülvizsgálati kérelemben foglaltak a vonatkozó anyagi jogszabályhely megjelölése nélkül nem eredményezhetik a felülvizsgálati kérelemmel elérni kívánt célt, vagyis az alperes további kártérítési felelősségének megállapítását. A következetes ítélkezési gyakorlat szerint ugyanis az esetleges jogszabálysértő ténymegállapításokból önmagukban nem vonható le következtetés arra, hogy a törvénytörő a lefolytatott bizonyítás eredményeként miért és mennyiben alkalmazta tévesen az

anyagi jogszabályokat.

- [33] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [34] Alperes részéről perköltség - hatályosan közölt érdemi ellenkérelem hiányában - nem merült fel, ezért erről a Pp. 79. § (1) bekezdése alapján rendelkezni nem kellett.
- [35] A felülvizsgálati eljárásban pervesztes felperes helyett az illetéket az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a értelmében az állam viseli.
- [36] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján nyilvános tárgyaláson bírálta el.

, 2019. május 22.

Dr. Hajdu Edit s. k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s. k. előadó bíró, Dr. Rózsavölgyi Bálint s. k. bíró